

УДК 027.021:021.4:[316.334.52:352]:94(477)"2013/2014"
DOI 10.32461/2409-9805.3.2025.350570

Цитування:

Філіна Т. В. Трансформація публічних бібліотек України у відкриті громадські простори: досвід Бібліотеки Майдану. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2025. № 3. С. 13–18.

Filina T. (2025). Transformation of Public Libraries of Ukraine Into Open Public Spaces: the Experience of the Maidan Library. *Library Science. Record Studies. Informology*, 3, 13–18 [in Ukrainian].

Філіна Тетяна Вікторівна,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри артменеджменту
та інформаційних технологій
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-0685-8177>
tfilina01@gmail.com

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ У ВІДКРИТІ ГРОМАДСЬКІ ПРОСТОРИ: ДОСВІД БІБЛІОТЕКИ МАЙДАНУ

Мета статті – дослідити вплив волонтерської ініціативи «Бібліотека Майдану» на трансформацію публічних бібліотек в Україні. **Методологія дослідження** передбачає використання загальнонаукових методів. Завдяки методу інформаційного аналізу опрацьовано джерела з теми дослідження; аналітичний метод дав змогу з'ясувати вплив ідей волонтерства на трансформацію публічних бібліотек; структурно-функціональний метод застосовано при розгляді впливу реформи децентралізації на процеси змін публічних бібліотек територіальних громад у відкриті громадські простори; метод узагальнення використано під час підбиття підсумків дослідження. **Наукова новизна** статті полягає в осмисленні впливу волонтерських проєктів Революції Гідності на формування моделі публічної бібліотеки як відкритого громадського простору. **Висновки.** Революція Гідності стала потужним поштовхом для декомунізації та деколонізації соціокультурного простору України. Ініціативи Майдану продемонстрували згуртованість українського суспільства і вплинули на трансформацію закладів культури. Бібліотечні установи перетворилися із закритих книгосховищ на осередки громадської активності. Феномен стихійної Бібліотеки Майдану, який виник як простір самоорганізації, інтелектуального спротиву та вільного обміну думками, заклав нові стандарти людиноцентричності, клієнтоорієнтованості та багатофункціональності публічних бібліотек. Це стимулювало перетворення установ у відкриті громадські простори, започаткувало впровадження коворкінгів та хабів, стало місцем проведення волонтерських заходів, вплинуло на модернізацію приміщень. Зміни остаточно закріпили за публічними бібліотеками роль центрів розвитку територіальних громад і майданчиків реалізації громадських ініціатив.

Ключові слова: Революція Гідності, Майдан, соціально-культурні трансформації, публічна бібліотека, волонтерські ініціативи, Бібліотека Майдану, відкриті громадські простори, децентралізація.

Filina Tetyana,
PhD in History, Associate Professor,
Art Management and Information Technologies Department
National Academy of Culture and Arts Management

TRANSFORMATION OF PUBLIC LIBRARIES OF UKRAINE INTO OPEN PUBLIC SPACES: THE EXPERIENCE OF THE MAIDAN LIBRARY

The purpose of the article is to investigate the impact of the volunteer initiative «Maidan Library» on the transformation of public libraries in Ukraine. **The research methodology** involves the use of general scientific methods. Through the method of information analysis, sources on the research topic were processed; the analytical method allowed for clarifying the influence of volunteering ideas on the transformation of public libraries; the structural-functional method was applied when considering the impact of the decentralization reform on the processes of changing public libraries of territorial communities into open public spaces; the

generalization method was used during the synthesis of the study results. **The scientific novelty** lies in the conceptualization of the influence of the Revolution of Dignity's volunteer projects on the formation of the public library model as an open public space. **Conclusions.** The Revolution of Dignity became a powerful impetus for the decommunization and decolonization of the socio-cultural space of Ukraine. Maidan initiatives demonstrated the cohesion of Ukrainian society and influenced the transformation of cultural institutions. Library institutions have evolved from closed book depositories into centers of civic activity. The phenomenon of the spontaneous Maidan Library, which emerged as a space for self-organization, intellectual resistance, and free exchange of ideas, established new standards of human-centricity, customer focus, and multifunctionality of public libraries. This stimulated the transformation of institutions into open public spaces, initiated the introduction of coworking spaces and hubs, provided venues for volunteer events, and influenced the modernization of premises. These transformations have finally consolidated the role of public libraries as centers for the development of territorial communities and platforms for the implementation of civic initiatives.

Keywords: Revolution of Dignity, Maidan, socio-cultural transformations, public library, volunteer initiatives, Maidan Library, open public spaces, decentralization.

Актуальність теми дослідження. Революція Гідності докорінно змінила українське суспільство, остаточно закріпивши європейський цивілізаційний вибір. Внаслідок подій відбулося формування громадянського суспільства, здатного до самоорганізації та контролю над владою. Майдан спричинив системні реформи децентралізації та активізував процеси відродження української культури. Революція перетворила українців на активну політичну націю, посилила цінність свободи, незалежності та людської гідності. Революційні події стали унікальним досвідом самоорганізації, закріпивши у свідомості українців відчуття особистої відповідальності за долю країни, а волонтерські ініціативи заклали фундамент національної стійкості. Однією з таких ініціатив була *Бібліотека Майдану*, яка продемонструвала модель відкритого громадського простору, побудованого на принципах горизонтальної комунікації та оперативного реагування на суспільні виклики. Отриманий суспільством досвід вплинув на усвідомлення необхідності модернізації мережі публічних бібліотек у багатофункціональні простори, де здійснюється діалог між мешканцями та органами самоврядування. Приклад Бібліотеки Майдану довів, що ефективність бібліотек визначається не лише фінансуванням, але і здатністю залучати громаду до спільного управління та волонтерства. В процесі децентралізації такий підхід забезпечує сталий розвиток регіонів, перетворюючи публічні бібліотеки на відкриті громадські простори, що є критично важливим для стійкості українського суспільства у кризові періоди.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання пов'язані з впливом Революції Гідності на соціокультурний простір України стали предметом розгляду українських і зарубіжних науковців. Так, колектив авторів В. Коцюк, Л. Гуцало, І. Григорчак, А. Гавриш та О. Стадник [13] аналізував причини Майдану та його суспільне значення. Трансформацію української культурної ідентичності в

контексті Революції Гідності розглядала Н. Родінова [10] та В. Шеховцова-Бурьянова [15]. Д. Долина [2] та О. Кендус [4] досліджували соціально-культурні зміни спричинені революцією. Канадський дослідник J. Krapfl та німецький науковець E. Kühn von Burgsdorff у своїй спільній праці [14] дослідили процеси самоорганізації та волонтерських ініціатив, що виникали під час Майдану. Вплив революції на трансформації публічних просторів досліджували І. Тищенко та С. Шліпченко [11]. В. Колеснікова [5] аналізувала значення волонтерського проєкту «Бібліотека Майдану». Важливою частиною дослідження стало опрацювання джерел, які розглядають роль публічних бібліотек в умовах російської агресії, зокрема, колективна праця Т. Новальської, Ю. Горбаня, Н. Бачинської та Г. Пристай [7], наукова розвідка Л. Пугач [9]. Процеси трансформації бібліотек у публічні простори проаналізовано в роботі О. Кузьменко та В. Загуменної [6]. Трансформація інформаційних ресурсів публічних бібліотек стала предметом зацікавлення Є. Чумака [12].

Мета статті – дослідити вплив волонтерської ініціативи «Бібліотека Майдану» на трансформацію публічних бібліотек в Україні.

Виклад основного матеріалу. Публічна бібліотека – це загальнодоступна установа, що фінансується коштом громади або держави та надає вільний доступ до знань, інформації та культурних цінностей усім охочим незалежно від віку, професії чи соціального статусу. Особливостями публічних бібліотек є універсальність: фонди охоплюють усі галузі знань і види літератури; безкоштовність: користування виданнями у залах, видача книг та доступ до електронних джерел інформації є безоплатним; демократичність: простори бібліотеки доступні не лише для роботи з джерелами інформації, але і для спілкування, навчання та реалізації творчих проєктів.

Сьогодні публічні бібліотеки переживають найбільшу трансформацію, перетворюючись на

багатофункціональні простори. Т. Новальська та Н. Бойчук зазначають, що нині у провідних країнах світу публічні бібліотеки «функціонують як спеціально уповноважені установи, які покликані збирати, організовувати, зберігати і надавати у суспільне користування різні джерела інформації, носії історичної та національної пам'яті, що акумулюють історичний досвід певної нації і є своєрідним історичним депозитарієм держави у її реалізації національної функції, а також виступають активним комунікаційним засобом увіковічення та трансляції культурних цінностей» [8, 225].

Цифрова революція, зміна освітніх технологій, запит на соціалізацію та подолання цифрового розриву вплинули на переосмислення форми бібліотечного простору. О. Кузьменко та В. Загуменна зауважують, що «раніше акцент робився на планування і будівництво бібліотечних приміщень, сьогодні здійснюється орієнтація на концепцію відкритого бібліотечного простору. Саме простір здатний формуватися, змінюватися і розвиватися у рухомих межах, саме простір об'єднує матеріальне, технологічне та соціальне, традиційне та інноваційне. Публічний простір дає можливість акумулювати різні види діяльності, поєднувати реальне і віртуальне, фізичне та інтелектуальне, стабільність і спонтанність, комунікативні аспекти і усамітнення. У цьому контексті публічна бібліотека розглядається як основний елемент бібліотечної системи, культурно-освітній заклад, що об'єднує мережу загальнодоступних бібліотек країни, які надають широкий спектр послуг для різної категорії користувачів» [6, 26].

Можна стверджувати, що поштовхом для перетворення українського соціокультурного простору в цілому і публічних бібліотек зокрема стали події Революції Гідності (2013–2014) та подальша реформа децентралізації. Н. Родінова зауважує, що «соціальні практики солідарності, громадські ініціативи, волонтерський рух і активне громадянське життя демонструють, що цінності Майдану стали не лише символічними, а й практично реалізованими у повсякденному житті. Формування національної єдності базується на інтеграції цінностей свободи, гідності та справедливості у соціальні інститути, освіту, медіа та культурні практики» [10].

Під час Революції Гідності активно розвивалися різноманітні волонтерські ініціативи. І. Тищенко та С. Шліпченко підкреслюють, що «ціла низка ініціатив громадян – і тих, хто самоорганізувався в боротьбі за свої громадянські права, і тих, хто оперував чи управляв урбаністичним спільним – утворила *ситуативні спільноти* Майдану. Ситуативними спільнотами їх можна називати через те, що більшість з них постали,

зорганізувалися й самоідентифікувалися саме у певній ситуації – як реакція на певні виклики, – об'єднані спільною метою, цілями, місцем і способом дії» [11, 100].

Однією з таких ініціатив був проєкт «Бібліотека Майдану», який став одним з найпотужніших символічних та практичних імпульсів для трансформації публічних бібліотек в Україні. Досліджуючи процес постання проєкту В. Колеснікова зазначає, що «бібліотека була заснована фактично відразу після звільнення (у ніч з 25 на 26 січня 2014 р.) Українського Дому, в якому впродовж майже двох місяців дислокувалися силовики. Сама ідея створення бібліотеки належала подружжю із Дніпра – Інні і Віктору Бісовецьким, які на той час упродовж кількох днів перебували в Києві. Саме вони придумали назву і створили сторінку *Бібліотека Майдану* на Фейсбукі, де й повідомили про свої наміри організувати в Українському Домі бібліотеку для людей на барикадах, запрошували киян приносити з дому книги, а волонтерів – долучатися до роботи бібліотеки» [5, 24–25].

Як зазначено на сайті проєкту «*Бібліотека Майдану* – добродійна книжкова платформа, громадська ініціатива, що виникла 26 січня 2014 року у стінах Українського Дому, як *місце розуму*, що на той час органічно доповнило *місце сили* (Грушевського) та *місце духу* (сцена Майдану). Метою було стати тим місцем на Майдані, де люди читають, мислять, говорять та діють, а також духовно відновлюються. Фактично з перших днів бібліотека із революційної читальні перетворилася на справжню всеукраїнську платформу по збору та відправці літератури, долучившись до добродійного руху *100 книжок для сільської бібліотеки*» [1].

Бібліотека була стихійною відповіддю на запит протестувальників, де була сформована унікальна для того часу візія, яка виходила за межі простого обміну книгами. Український Дім став відкритим інтелектуальним простором, що сприяв самоосвіті, розвитку критичного мислення та змістовному дозвіллу учасників протестів. Виникнення *Бібліотеки Майдану* підкреслило, що Революція Гідності – це не лише боротьба за свободу, але і боротьба за культуру та знання. Аналізуючи діяльність бібліотеки, можна визначити наступні завдання, які вона виконувала під час революції: інформаційне забезпечення та освіта: надання доступу до актуальної літератури, популяризація знань про демократію, права людини, досвіди успішних політичних протестів, проведення лекцій, дискусій, зустрічей з інтелектуалами; культурна дипломатія: демонстрація образу протестувальника як освіченої, культурної та інтелектуальної людини, збереження української культурної спадщини в епіцентрі подій; психологічна і соціальна

підтримка: створення простору емоційного розв'язання та відпочинку для учасників протестів, формування спільноти однодумців через обговорення прочитаного; архівування пам'яті: збір книжок з автографами та відгуками читачів, фіксація духу часу через вибір літератури.

Н. Зелінська зазначає, що «*Бібліотека Майдану* була інформаційним приводом у новинах і хроніках багатьох світових телеканалів, виступаючи активним пропагандистом і розповсюджувачем книжок. Бібліотекою було задекларовано місію розвитку відкритого демократичного суспільства та відродження української ідентичності з основними напрямками діяльності: інформаційно-ресурсний центр, культурно-просвітницький простір, платформа для книжкового обміну, організація мистецьких заходів, зустрічі з письменниками» [3, 97].

Бібліотека Майдану базувалася на принципах, які в майбутньому стали взірцем для публічних просторів. Основним з них був принцип довіри – видання видавалися без документів і застави, читач зобов'язувався повернути книжку на будь-яку точку збору. Під час збору літератури була відсутня цензура, приймалися усі книги, за винятком тих, що відверто пропагували насильство та нетерпимість. Закладом ініціативи були горизонтальні зв'язки, волонтерське спрямування, де кожен охочий міг долучитися до спільної справи.

Під час роботи *Бібліотека Майдану* збирала значну кількість примірників книжок. Після закінчення активної фази Революції Гідності фонди було передано до сільських бібліотек, військових частин, вони стали частиною *Музею Майдану*. Отже, ініціатива була успішним прикладом *партизанського урбанізму* – незалежного створення громадянами дієвої моделі публічної установи без залучення відповідальних органів та чиновників.

Одним із здобутків Майдану стала реформа децентралізації, яка вплинула на трансформацію публічних бібліотек від традиційних книгосховищ до мультифункціональних просторів. Після передачі бібліотек на баланс територіальних громад їх місія стала більш людиноцентричною, простори перетворилися на майданчики для нетворкінгу, місця започаткування громадських ініціатив та реалізації проєктів. Бібліотеки почали працювати як хаби цифрової освіти, де жителі громад можуть безоплатно опановувати цифрові навички або отримувати допомогу в доступі до державних послуг онлайн. Децентрація надала громадам право самостійно вирішувати зміст і напрями культурних послуг, у зв'язку з чим бібліотеки стали інформаційними посередниками, центрами дозвілля та творчості, просторами єднання у кризові

часи. Реформа змінила внутрішні механізми управління та фінансування публічних бібліотек. Територіальні громади самостійно фінансують бібліотеки, що створює можливості для активних спільнот і ризики недофінансування, брак коштів на поповнення фондів та реалізацію проєктів у бідніших регіонах. Тому, бібліотеки почали активніше залучати грантові кошти для оновлення технічної бази, поповнення фондів та ремонту приміщень.

Отже, досвід отриманий під час Революції Гідності призвів до переосмислення філософії публічних бібліотек від *місця для зберігання книжок до відкритого простору для громади*, а подальша реформа децентралізації зробила такі зміни можливими. Принципи, закладені *Бібліотекою Майдану*, стали основою реформування бібліотечної галузі. До 2014 року більшість публічних бібліотек залишалися закритими консервативними структурами. *Бібліотека Майдану* продемонструвала нову модель організації бібліотечної установи, що підштовхнуло професійну спільноту і користувачів до думки про те, що бібліотека – це в першу чергу люди і їх взаємодія. Вільний доступ і максимальна довіра, які були визначальними чинниками *Бібліотеки Майдану*, стали прикладом відкритості і демонстрацією відсутності бар'єрів між читачем та книгою.

Під час Революції Гідності бібліотека в Українському Домі була не лише місцем для читання, а центром громадської активності. У післяреволюційний період такий досвід вплинув на масовий рух створення на базі публічних бібліотек корвокінгів, медіатек, громадських хабів. Територіальні громади почали активніше працювати з меценатами, залучати грантові кошти, переходячи від моделі очікування до активних дій.

Навіть у складних умовах Майдану бібліотека виглядала сучасно, була створена креативна навігація, використовувалися саморобні меблі, яскраві плакати, написані учасниками протестів. Відбулася візуальна та естетична трансформація, усвідомлення того, що бібліотека може бути сучасною і модною. Все частіше громади почали реалізовувати проєкти ревіталізації, завдяки яким публічні бібліотеки перетворюються у відкриті громадські простори з мінімалістичним дизайном, багатофункціональними приміщеннями та ергономічними локаціями.

Бібліотека Майдану стала прикладом для наслідування і прототипом сучасної української публічної бібліотеки – відкритої, гнучкої та інтегрованої у життя громади. Такий досвід став важливим у 2022 році, коли бібліотеки остаточно вийшли за традиційні рамки і перетворилися на об'єкти цивільного захисту та гуманітарної

політики. Установи перетворилися на логістичні хаби для волонтерів, пункти збору допомоги та простори адаптації внутрішньо переміщених осіб, надаючи не лише доступ до інформації, але і психологічну підтримку. В умовах інформаційної війни бібліотеки є частиною критичної інфраструктури, осередками, які тримають культурний та соціальний фронт громад, забезпечуючи зв'язок, освіту та вільний доступ до джерел інформації.

Дослідники зазначають, що з початком повномасштабної війни «змінювалися вектори діяльності публічних бібліотек в Україні, а саме: набуття нових функцій центрів інформаційного спротиву, які активно впроваджують дистанційні сервіси та формують тематичні електронні ресурси для забезпечення віддаленого доступу користувачів до інформації; зростання протистояння в інформаційному просторі: публічні бібліотеки збільшили кількість заходів, спрямованих на підвищення інформаційної грамотності та розвитку критичного мислення серед населення; співпраця та обмін досвідом: бібліотеки розширили співпрацю з міжнародними організаціями та бібліотечними установами з інших країн, обмінюючись досвідом і найкращими практиками в контексті інформаційного спротиву російській агресії; акцентуація діяльності на збереженні та підтримці культурної спадщини, яка стала ще важливішою в контексті інформаційної війни й цілеспрямованих спроб руйнування української ідентичності» [7, 75].

Отже, без досвіду волонтерських ініціатив Майдану реформування бібліотечного простору України, ймовірно, тривало б набагато довше.

Наукова новизна статті полягає в осмисленні впливу волонтерських проєктів Революції Гідності на формування моделі публічної бібліотеки як відкритого громадського простору.

Висновки. Революція Гідності стала потужним поштовхом для декомунізації та деколонізації соціокультурного простору України. Ініціативи Майдану продемонстрували згуртованість українського суспільства і вплинули на трансформації закладів культури. Бібліотечні установи перетворилися із закритих книгосховищ на осередки громадської активності. Феномен стихійної *Бібліотеки Майдану*, який виник як простір самоорганізації, інтелектуального спротиву та вільного обміну думками, заклав нові стандарти людиноцентричності, клієнтоорієнтованості та багатофункціональності публічних бібліотек. Це стимулювало перетворення установ у відкриті громадські простори, започаткувало впровадження корвокінгів та хабів, стало місцем проведення волонтерських заходів, вплинуло на модернізацію приміщень. Трансформації остаточно закріпили за публічними бібліотеками роль центрів розвитку територіальних громад та майданчиків реалізації громадських ініціатив.

Список використаних джерел

1. Бібліотека майдану. *Litcentr*. URL: <https://litcentr.in.ua/board/20-1-0-265> (дата звернення: 02.11.2025).
2. Долина Д. Є. Трансформаційні процеси у сфері культури і мистецтв, викликані Революцією Гідності в Україні. *Південний архів (історичні науки)*. № 51. С. 11–18. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2786-5118/2025-51-2>.
3. Зелінська Н. М. Просування книжкових видань у традиційних та новітніх українських медіа у контексті європейської практики. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. № 56. С. 96–99. URL: <https://surl.it/jcmngc> (дата звернення: 02.11.2025).
4. Кендус О. Євромайдан – Революція Гідності на фоні культурно-мистецького простору українського суспільства. *Грані*. 2022. № 25 (6). С. 35–44. DOI: <https://doi.org/10.15421/172267>.
5. Колеснікова В. Бібліотека Майдану: шлях від революційної читальні до бібліотеки Музею Революції Гідності. *Бібліотечний вісник*. 2019. № 2. С. 24–32. URL: <http://jnas.nbuv.gov.ua/article/UJRN-0000978852> (дата звернення: 02.11.2025).
6. Кузьменко О., Загуменна В. Бібліотека як соціокультурний публічний простір: трансформаційні зміни. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2020. № 4. С. 24–31. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2020.227084>.
7. Новальська Т. В., Горбань Ю. І., Бачинська Н. А., Пристай Г. І. Публічні бібліотеки України як складова інформаційного спротиву російській агресії. *Вісник Харківської державної академії культури*. 2024. № 65. С. 69–82. DOI: <https://doi.org/10.31516/2410-5333.065.05>.
8. Новальська Т., Бойчук Н. Публічні бібліотеки як інституції історичної пам'яті українського народу. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2024. № 13. С. 222–232. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.13.2024.307253>.
9. Пугач Л. Діяльність публічних бібліотек в умовах трансформацій, викликаних повномасштабною російською військовою агресією. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 3. С. 28–33. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.3.2023.290979>.
10. Родінова Н. Л. Трансформація української культурної ідентичності в контексті Революції Гідності. *Вісник гуманітарних наук*. 2025. № 11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17232625>.

11. Тищенко І., Шліпченко С. Майдан: від «простору протесту» до «урбаністичного суспільного». Як творилась урбаністична евтопія. (Не)задоволення публічними просторами : урбаністичні студії / упоряд. С. Шліпченко, І. Тищенко. Київ : Всесвіт, 2017. С. 96–109. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/59dcb2dc-9322-4fda-a63e-7dcdaa72031/content> (дата звернення: 02.11.2025).
12. Чумак Є. Трансформація інформаційних ресурсів публічних бібліотек України в сучасних умовах. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2022. № 10. С. 36–48. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.10.2022.269445>.
13. Kotsiuk V., Hutsalo L., Hryhorchak I., Havrysh A., Stadnyk O. Ukrainian Revolution of Dignity 2013–2014: Origins, Progress, and Impact on Society. *Journal of Information Systems Engineering and Management*. 2025. № 10 (12s). P. 599–607. DOI: <https://doi.org/10.52783/jisem.v10i12s.1868>.
14. Krapfl J., Kühn von Burgsdorff E. Ukraine's Euromaidan and Revolution of Dignity, ten years later. *Canadian Slavonic Papers*. 2023. № 65 (3–4). P. 325–334. DOI: <https://doi.org/10.1080/00085006.2023.2293420>.
15. Shekhovtsova-Burianova V. A. The Influence of the Revolution of Dignity on the National Identity of Ukrainians. *Humanitarian Studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy*. 2023. Vol. 14 (4). P. 218–223. DOI: [https://doi.org/10.31548/hspedagog14\(4\).2023.218-223](https://doi.org/10.31548/hspedagog14(4).2023.218-223).

References

1. Litcentr. (2014, 15th December). The Maidan Library. Retrieved from: <https://litcentr.in.ua/board/20-1-0-265> [in Ukrainian].
2. Dolina, D. Y. (2025). Transformational processes in the field of culture and arts caused by the Revolution of Dignity in Ukraine. *Pivdennyi Arkhiv (Istorychni Nauky)*, (51), 11–18. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2786-5118/2025-51-2> [in Ukrainian].
3. Zelinska, N. M. (2014). Promotion of book publications in traditional and newest Ukrainian media in the context of European practice. *Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky*, (56), 96–99 [in Ukrainian].
4. Kendus, O. (2022). Euromaidan – Revolution of Dignity against the background of the cultural and artistic space of Ukrainian society. *Naukovo-teoretychnyi almanakh Hrani*, 25(6), 35–44. DOI: <https://doi.org/10.15421/172267> [in Ukrainian].
5. Kolesnikova, V. (2019). Maidan Library: the path from a revolutionary reading room to the library of the Museum of the Revolution of Dignity. *Biblioteknyi Visnyk*, (2), 24–32 [in Ukrainian].
6. Kuzmenko, O., & Zahumenna, V. (2020). Library as a socio-cultural public space: transformational changes. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, (4), 24–31. Retrieved from: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2020.227084> [in Ukrainian].
7. Novalska, T. V., Horban, Yu. I., Bachynska, N. A., & Prystai, H. I. (2024). Public libraries of Ukraine as a component of information resistance to Russian aggression. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury*, (65), 69–82. DOI: <https://doi.org/10.31516/2410-5333.065.05> [in Ukrainian].
8. Novalska, T., & Boichuk, N. (2024). Public libraries as institutions of historical memory of the Ukrainian people. *Ukrainian Journal on Library and Information Science*, (13), 222–232. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.13.2024.307253> [in Ukrainian].
9. Puhach, L. (2023). Activities of public libraries in the conditions of transformations caused by full-scale Russian military aggression. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, (3), 28–33. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.3.2023.290979> [in Ukrainian].
10. Rodinova, N. L. (2025). Transformation of Ukrainian cultural identity in the context of the Revolution of Dignity. *Visnyk humanitarnykh nauk*, (11). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17232625> [in Ukrainian].
11. Tyshchenko, I., & Shlipchenko, S. (2017). Maidan: From «Protest Space» to «Urban Public». How an Urban Eutopia Was Created. In S. Shlipchenko & I. Tyshchenko (Eds.), (Dis)satisfaction with Public Spaces: Urban Studies, 96–109. *Vsesvit* [in Ukrainian].
12. Chumak, Ye. (2022). Transformation of information resources of public libraries of Ukraine in modern conditions. *Ukrainian Journal on Library and Information Science*, (10), 36–48. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.10.2022.269445> [in Ukrainian].
13. Kotsiuk, V., Hutsalo, L., Hryhorchak, I., Havrysh, A., & Stadnyk, O. (2025). Ukrainian Revolution of Dignity 2013–2014: Origins, Progress, and Impact on Society. *Journal of Information Systems Engineering and Management*, 10(12s), 599–607. DOI: <https://doi.org/10.52783/jisem.v10i12s.1868> [in English].
14. Krapfl, J., & Kühn von Burgsdorff, E. (2023). Ukraine's Euromaidan and Revolution of Dignity, ten years later. *Canadian Slavonic Papers*, 65(3–4), 325–334. DOI: <https://doi.org/10.1080/00085006.2023.2293420> [in English].
15. Shekhovtsova-Burianova, V. A. (2023). The Influence of the Revolution of Dignity on the National Identity of Ukrainians. *Humanitarian Studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy*, 14(4), 218–223. DOI: [https://doi.org/10.31548/hspedagog14\(4\).2023.218-223](https://doi.org/10.31548/hspedagog14(4).2023.218-223) [in English].

Стаття надійшла до редакції 03.11.2025
Отримано після доопрацювання 05.12.2025
Прийнято до друку 15.12.2025
Опубліковано 29.12.2025